

፫ ሰንበት ዘኢስተምህሮ 2005ዓ.ም. (ዘምኹራብ)

ኅዳር 23 2005 ዓ.ም. (12/2/2012)

መዝሙር...አምላክ ፍጹም ብህላዌሁ.

ንባባት: ዕብ 12:25-ፍ፤ ያዕ 3:4-13: ግ. ሐ. 21:27-ፍ፤ ማቴ 8:23-ፍ፤

ምስባክ: “ቅረቡ ኅቤሁ ወያበርህ ለክሙ፤ ወኢይትሓፈር ገጽክሙ፤ ዝንቱ ነዳይ ጸርሓ ወእግዚአብሔር ሰምዖን።” “አብኡ ቅረቡ እሞ ከብርሃልኩም እዩ፤ ልብኹም አይረበሽ፤ እዚ ጽጉም ጸውዕ እሞ እግዚአብሔር ከኣ ሰምዖን።”

መዝሙር: “ቅድሚ ምፍጣር ዓለም ዘሎ አምላኽ ብህላዌኡ ፍጹም እዩ፤ ንሱ ብግዝኣቱ ንዓለም የመሓድር፤ ሰማይ ንኸብሩ ገበሮ ንዓለም ፈጠሮ፤ ንምድሪ አጸበቓ፤ ንኹሎም አብ ጸገም ዘለዉ ከዕርፉ ንባሕርን ንኹሎም ንፋሳትን ገሰጸም፤ ኩሎም አብአ ከዕርፉ ምእንቲ ንሰንበት ቀደሳ። አብ አምላኽ ጽድቅን ማኅደር ናይ ንጹሓትን አኽሊል ነቶም ዘፍቅርዎ ኢሉ ዘሰናደዎ ምእንቲ ክትቅበሉ አብኡ ቅረቡ። ንሶም ብጸጋን ብልቦናን ብሃይማኖትን ካብ መጀመርያ ንጎይትኦም ዘሕጎስዎ መምህር ቅዱሳን አኽሊል ሰማዕታት ናይ ካህናት ሽመት ዝኾነ አምላኽ ብጸግኡ አጽንዖም።”

ዕብየት አምላኽን ሕርየት ደቂ ሰባትን እናአወዳደረ ናይ ሎሚ ሰንበት መዝሙር ምስ አምላኽ ክህልወና ዝግብኣ ናይ እሙን ፍጡር ርክብ አብ ዕለታዊ ሕይወትና ክነብሮ የዘኻኸረና። ንኹሎ አብ ዓለም ዘሎ ዝእዝዝ ዝመልኽን አምላኽ ደቂ ሰብ ብሕጉን ድለቱን አንተ ተጓዲዞም አኽሊል ክብሪ ከምዝጸብዮም ይነግረና። አብ ሕይወትና እምብኣር ልቦና ክነቐድም አካይዳና መንፈስ አምላኽ ዝመልኦ ክንገብር ከምኡ አብ ሕይወትና ንዝንገፈና ፈተናታትን ዝኾነ ካብ መገዲ አምላኽ ዘውጽኣና ርኢና ክንክእል ምኽንያቱ ዝጸበየና ዘሎ ክብርን ሓጎስን ከምቶም ብግብሮም አብዚ ምድሪ እንከለዉ ዘሓጎስዎ ቅዱሳን ሰማዕታት እዩ።

ናይ ሎሚ ወንጌል ካብ ማቴዎስ ዝተነበ አብ ሕይወት ዝንገፈና እሞ ክንርድኦ ልዕሊ ዓቕምና ንዝኾነ ጽንኩር ነገራት ከመይ ዝኾነ መልሲ ከምዘድሊ ይነግረና። እዚ አብ ማርቆስ 4:35-41፤ አብ ሉቃስ 8:22-25 ተጠቐሱ ንረኽቦ ናይ ኢየሱስ ሓይልን ስልጣንን ክገልጽ ዝንገረና እዩ። ነቲ አብ ማቴዎስ ዘሎ ምስቲ ናይ ማርቆስ ክነጻጽሮ ከሎና ማቴዎስ ገለ ትንታኔታት ይገድፍ፤ አትኩሮኡ አብ ሓዋርያ ምዃንን አብ እምነትን አቶኩሩ ይጽሕፎ። አብዚ ኢየሱስ ነቲ ተበግሶ ባዕሉ ይጅምሮ ሓዋርያት ከኣ ይስዕብዎ። ንርድኢትና መታን ክጥዕመና ምእንቲ አብ ክልተ ከፊልና ክንርእዮ ንኽእል።

፩ ክፋል:- ንኣና ደቂ ሰብ “ንፋሳትን ባሕርን ይእዘዙኒ” (8:27 ዝብል ከም ጽውጽዎይ ኮይኑ እዩ ዝሰምዓና። ሰባት አብ ቅድሚ ባህርያዊ ተፈጥሮን አብ ሞራላዊ ነገራትን ምስቲ ድሩትን ውሱንን ዓቕምም ክነብሩ ይግባእ ማለት ክርድኡ ዓቕሚ ስለ ዝጎድል ንዘሎ ሓቂ ተቐቢሎም ክነብሩ ይግባእ። ካብ ርድኢትካን ዓቕምኻን ንላዕሊ ዝኾነ ነገራት ክትፈልጥ ወይ ህላዌኦም ክትነጽግ አይክኣልን እዩ ምኽንያቱ ድሩት ዓቕምን አፍልጦን ስለዘሎካ። ንአምላኽን ንገለ ባህርያዊ ነገራትን ክንርዳእ አብ ዓቕምና ክንምስረት የብልናን እንተ ዘይኮነ አብ ሃዋሁ ኢና ክነብር። እዚ ኩነታት ንብዙሓት ምሁራትን ፈላጊትን ካብ አምላኽ አርሒቕዎም፤ ኣነ ክጭብጦ ክርድኦ ዘይ ክእል ነገር የለን ስለዚ እግዚአብሔር ክርእዮ ክጭብጦ ክርድኦ ስለ ዘይክእል የለን ዝብል ሒዞም አልቦ አምላኽ ሒዞም ይነብሩ። እቲ ሓቂ ግን ንርእስኻ ድሩት ውሱን ምዃንካ ፈሊጥካ ንሓቂ ክትቅበል ምኽእል የድሊ። ነዚ አብ ግምት አእቲና ናይ ሎሚ ወንጌል ዝሕብረና ክንርድኦ የድሊ ኢየሱስ ንባሕርን ንፋሳትን ክህድእ ምስ ረኣይዎ ንሱ መን ምዃኑ ክርድኡ ጌና አይከኣሉን፤ እዚ መንዩ ባሕርን ንፋሳትን ዝእዘዝዎ ዝብላ ንሓዋርያት እውን ይምልከት እዩ።

ማቴዎስ ወንጌሉ ከረድኦና ኢሉ ብዛዕባ መርከብን ባሕርን ይዛረብ። ኣብዚ መርከብ ከምኡ ባሕሪ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ እንታይ ከም ዘስምዕ ምርኣይ ንኣፍልጦና ሓጋዚ እዩ። ኖኅ እቲ መጀመርያ መርከብ ዝሰርሐ ኣብ ብሉይ ኪዳን እዩ፤ ዮናስ ካብቲ ኣምላኽ ዝጸውዖ ንሱብ ንነቁ ክንስሑ ክሰብከም ክሃድም እንከሎ ኣብ መርከብ ክምዝምለስ ይኸውን እሞ ነቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ክገብር ይግደድ። ኢየሱስ ሓሓደ ጊዜ ኣብ ባሕሪ ገሊላ ኣብ መርከብ ኮይኑ ይሰብኽ ነሩ። ሓዋርያት ገፈፍቲ ዓሣ እዮም ነሮም ዕለታዊ መነባብርኦም ኣብቲ ዝገፍዎ ዓሣ ኣብ ባሕሪ እዩ ዝምስረት ነሩ። ብሓፈሻ ክንርኢ ከሎና ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ዝተፈላለዩ ነገራት ኣብ ባሕሪ ከምዝተገብሩ ንርኢ።

ማቴዎስ ኣብ ወንጌል ሓዋርያት ኣብ መርከብ ኮይኖም ይጉዓዙ ከም ዝነበሩ ይሕብረና እዚ ኸኣ ነታ ማሕበር ኣመንቲ እትሕብር እያ። ኣብ መንጎ ማዕበል ስደትን ምጥርጣር እምነትን እንከለዉ ጸኒዖም ይቕጽሉ ነሮም። መርከብ ኣምሳል ቤተ ክርስቲያን ኮይና ኣብ ውሽጣ ዝተፈላለየ ፈተና ስደት ከምኡ ካብ ባዕላ ዝልዓል ጸገም ዝርከባ ማሕበር እያ። ንሳ ኣብ ባሕሪ ትርከብ፤ ባሕሪ ናይ እቶም ባህሪ ዝፈጥሮም ዓበይቲ ጸገማት ይውክል ከምኡ ባሕሪ ከምንጩ ህውከት ዕግርግር ኣንጻር እግዚአብሔር ዝቐውም ኮይኑ እዩ ዝርኣ። ማዕበል ኣምሳል እቲ ኣብ ዳግማይ ምጽኣት ክርስቶስ ዝርኣ ምንድኛዳኛ ምድሪ እዩ። ኣብ ባሕሪ እምብኣር ብዙሓት መርከበኛታት ብዝኸድዎ ዘይተመልሱ ኣለዉ። ኣብ ገማግም ባሕሪ ከም ብዓል ኣብ በርሙዳ ከምኡ ኣብ ካልእ ዝተፈላለየ ክትርድኦ ከቢድ ዝኾነ ፍጻሜታት ዘንገፍ ኣሎ። ኣብ ኣተሓሳስባ እስራኤላውያን ባሕሪ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ኣምላኽ እዩ (ዘፍ 1:6-10) ምስጢራት ፍጥረት ልዕሊ ርድኢት ሰብ እዩ። ኣብ መጽሓፍ እዮብ ከም እነንብቦ “ክሳብ ኣብዚ ብጻሕ ካብዚ ንንዮው ኣይትገለፍ እቲ ብርቱዕ ናህሪ ማዕበላትካ ኹብዚ ኣይገለፍ ኢለ ኣዘዝክም” (ኢየብ 38:11) እናበለ ናይ ኣምላኽ ስልጣን ኣብ ልዕሊ ባሕሪ ይገልጽ።

ኣብዚ ኢየሱስ ክርስቶስ ስልጣኑ ኣብ ልዕሊ ባህርያዊ ሓይልታት ይገልጻልና። ሓዋርያት ኣብ ማእከል ባሕሪ ሓንቲ ክገብሩ ከምዘይክእሉ ንርኢ። ኣብ ሕይወቶም ከምዝፈልጥዎ ንማዕበል ክኮጸጹ ከምኣይክእሉ ይፈልጡ እዮም ነሮም። ብወገናም ሓንቲ ከምዘይግበር ኣጸቢቐም ይፈልጡ ነሮም ንሕና እውን ነዚ ኣገባብ ኣብ ሕይወትና ርኢና ክንክእል ጥቕሚ ኣልኦ። ለውጢ ክነምጽኡሉ ዘይንኸእል ነገር ኣብ ኣምላኽ ክንሓድጎ እንተ ፈተና ኣምላኽ ክረድኦና ርሑቕ ኣይኮነን። ሰብ ዝበላሸዎ ንኹሉ ባዕላይ ክገብሮ እየ እኽእሎ እየ ኢልና ኣብ ርእሰና ጥራሕ ክንተኣማመን እንከሎና ሽዑ ጥፍኣትና ርሑቕ ኣይኮነን። ኣብ ሕይወት ክንልውጦ ዘይንኸእል ኩነታት ይገጥመና እዩ ማለት ሞት ናይ እንፈትዎ ሰብና። ጥዕና ምስኣን። ኣብ ሞት ዘብጽሕ ኩነታት ክፍጠር እንከሎ ሓንቲ ክንገብር ኣይንኸእልን ኢና ነዚ ከምዚ ዝኣመሰለ ነገራት ኣብ ኢድ ኣምላኽ ክንሓድጎ እንከሎና ጥራሕ እዩ ክንሓልፎ ወይ ክንቅበሎ እንኸእል። ነገራትና ኣብ ኢድ ኣምላኽ ክንሓድጎ ከሎና ክንጠፍእ ኣይንኸእልን ኢና “ኣጎይታ ጠፋእና ኣድገና” ኢልና ጥራሕ ክንቀርቦ ኣሎና። ኣብ ኣምላኽ ምሉእ እምነት ገርና ክነብር እንከሎና ተስፋ ከይቆረጽና ነገራት ክሳብ ዝቐየሩ ክንቅጽል ንኸእል።

ሰብ ኣብ ሕልንኡ ኣትዩ ዓቕሙ ኩሉ ኩነታቱ ክርኢ ዝኸእል ካብ ኣምላኽ ክርሕቕ ኣይክእልን እዩ። ምኽንያቱ ብርቱዕ እምነት ኣብ ኣምላኽ ገሩ ክጉዓዝ ስለ ዝኾነ ኣምላኽ እንተሎ ኩሉ ኣሎ ስለዚ ልዕሊ ርድኢትና ዓቕምና ንዝኾነ ነገር ብመንጽር ኣምላኽ ክንርእዮ ዕለት ዕለት ክንምሃሮ ዝግብኣና ጉዳይ እዩ። ሰብ ጥፍኣቱ ንኣምላኽ ሓዲጉ ኣብ ርእሱ ጥራሕ ክተኣማመን እንከሎ እዩ። ንኹሉ ሕይወትና ኣብ ትሕቲ ክኣል ኩሉ ኣምላኽ መሪሕና ክንክእል ኣሎና።

፪ ክፋል: እዚ ክፍሊ ነቲ ቀዳማይ ክፍሊ ምልኣት ይህቦ። ኢየሱስ ኣብ ልዕሊ ባህሪ ከምኡ ተፈጥሮ ስልጣን ከምዘለዎ ይገልጻልና። ኣብዚ ክፍሊ ኸኣ ኣብ ልዕሊ ኣጋንንቲ ስልጣን ከምዘለዎ ይገልጻልና። ክልተ ኣጋንንቲ ካብ መቐብር ወጸኦም ንኢየሱስ ይቕበልዎ፤ ኣብዚ ዝገርም ናይ እቶም ሰባት ኣጋንንቲ ሓዲሮሞም ዘለዉ ዘይኮነስ እቶም ኣጋንንቲ ጥራሕ ክዛረቡ ንሰምኦም እቶም ሰባት ከም ሙታት ኣብ ስፍራ ሙታን እዮም ዝነበሩ ነሮም። ኣብኡ ኮይኖም ተስፋ ቆሪጺም ሞት እዮም ዝጸበዩ ነሮም፤ ኣብ ክንድኦም እቶም ሰይጣውንቲ እዮም ዝምልሱ ንኢየሱስን ንተልእኮኡን ይቋወምዎ፤ ንኢየሱስ ምስ ረኣይዎ ፍርሃት ይሕዞም የንቀጥቅቱ።

“ኢየሱስ ወዲ አምላክ ንሰኻ ምሳና ንሕና ምሳኻ እንታይ አሎና ጊዚኡ ከይበጽሖ ክትሳቕየና ናብዚ መጻእካ” እናበሉ ናይ መወዳእታ ዓለም አፍልጦ ከምዘልኦም ይገልጹ።

ሰብ ጋኒን ሓዲርዎ ዘይናቱ ኩነታት ለቢሱ ክጉግዝ ዝኸእል ፍጡር እዩ። ጋኒን ዝሓደሮ ሰብ ጽቡቕ ክገብር ኣይክእልን እዩ። ኣብ ጸልማት ኣብ መቓብር እዩ ዝነብር። ንካልኣት ሰባት ከምኡ ዘመሰሉ ክጸልእ ክጎድእ ጥራሕ እዩ ዝደሊ። ኣብ ልቡ ኩሉ ሕማቕ ዘበለ ይርከቦ ስለዚ ዓለሙ ዓለም ኃቲኣትን ስቓይን ውርደትን እዩ። እዞም ክልተ ሰባት ኣብ መቓብር ኣብ ስፍራ ሙታን ይነብሩ ነሮም ብመንፈስ ድሮ መይቶም እዮም ነሮም እንተኾነ መድኃኔ ዓለም መጺኡ ካብ ስፍራ ሞት ኣብ ዓዲ ኣብ ስድርኦም ይመልሶም። ኣብ ሕይወትና ኣብ ገለ እዋን ምሩኻት ጋኒን ኮና ንጉግዝ ኣና ስለዚ ሎሚ ካብቲ ቦታ ጋኒን ናብ ዓዲ ናብ ቤተ ክርስቲያና ናብ ቅድስና ክንምለስ ንኢየሱስ ንቕረቦ።

እቶም ኣጋንንቲ ንኢየሱስ ክልምንዎ ንርኢ ንሱ ኸአ ልምናኦም ተቐቢሉ ኣብ ሓሳሙ ክኣትዉ ኣቋድሎም። ኣብዚ ክንርድኦ ዘጸግመና መጀምርያ ከመይ ኢሉ ኢየሱስ ምስ ኣጋንንቲ ይዛረብ ድሕሪኡ ስለምንታይ ኣብተን ሓሳሙ ክኣትዉ የፍቅደሎም ክንብል ንኣትት። ኣብ ምጅማር ስብከቱ ማቴ 4:1-11 ዘሎ እንተ ኣብብና ብድያብሎስ ከም ዝተፈተነ ነንብብ፤ ከምኡ ኣብ መጽሕፍ ኢየብ 1:7-12 ዘሎ “ሽዑ እግዚአብሔር ንሰይጣን ካበይ መፈእካ በሎ ሰይጣን ድማ ንምድሪ ኸዞሪን ክኸላን ጸኒሐ መጻእኩ ኢሉ ንእግዚአብሔር መለሰሉ” ዝብል ነንብብ። እግዚአብሔር ንሰይጣን ኣይጸልኦን እዩ ሰይጣን እዩ ንእግዚአብሔር ዝጸልእ። ኣብ እግዚአብሔር ጸልኢ ኣይርከብን እዩ፤ ዝጸልእ እንተ ኾነ ከማና ኮይኑ ማለት እዩ። ብዛዕባ እተን ሓሳሙ ክንርድእ ንርድኢት ናይ እዋኑ ምፍላት የድሊ። ኣብ ባህሊ እራኤላውያን ሓሳሙ ዘይንጹሓት እንስሳ እዮም (ለዋውያን 11:7)። ሓሳሙ ንመግቢ ዘይኮኑ ከም ሰይጣውንቲ እዮም ዝርኣዩ ነሮም፤ ስለዚ ኣብኦም ምኻድ ዘስዕቦ ጸገም የለን። “ኪዳ ኣብቶም ከማኹም ዝበሉ ፍጥረት” እዩ ዝብሎም ዘሎ። ኣብ መጽሐፍ ምሳሌ 11:22 “መልክዐኛ ሰበይቲ ብዘይ ኣእምሮስ ከም ኣብ ኣፍንጫ ሓሳማ ዝተሰቐረ ቐለበት ወርቂ እያ” እናበለ ኣብ ብሉይ ኪዳን ዝነበረ ኣተሓሳስባ ንርኢ። ርድኢት ሓዲስ ኪዳን ኣብ ማቴ 7:6 “ተመሊሶም ከይነኸስኹም ቅዱስ ነገር ነኸላባት ኣይትሃቡ፤ በእጋሮም ከይረግጹዎ ድማ ሉልኩም ኣብ ቅድሚ ሓሳሙ ኣይትደርብዩ” እናበለ ይገልጽ። ኣብ ታሪክ እስራኤላውያን እንተ ረኤና እውን ሮማውያን ብ70 ዓ.ም. ንኢየሱስ ስም ዘጥፍኡ ኣይሊ ኣርማኡ ሓሳማ እዩ ነሩ እዚ እውን ነቲ ኣብ ብሉይ ኪዳን ዝነበረ ርድኢት ኣግዲድዎ።

እቶም ሓሳሙ ኣጋንንቲ ምስ ኣተወዎም እናጎየዩ ኣብ ባሕሪ ኣትዮም እዚ ንርእሱ ምስ ባህሪ ሓሳሙ ዝኸይድ ኣይኮነን ብተፈጥርኦም ቀልጢፎም ዘይከዱ እንስሳ እዮም። እቶም ንሶት እውን እናጎየዩ ዓዲ ኣትዮም ምስ ነገሩ ኣብ ክንዲ ዘመስግኑ ኪደልና ርኣቐልና እናበሉ ካብ ዓዶም ክርሕቑ ነገርዎ። ዘገርም እዩ ብመገዲ ምሕላፍ ከሊኦምም ዝነበሩ ኣጋንንቲ ዘጥፍኦም፤ ኣሕዋቶም ካብ ሰብ ርሒቑም ዝነበሩ ዓዲ ምስ ሰባም ከም ዝሕወሱ ዝገበረሎም ርኣቐልና ክንብል ክብሉ ክትሰምዕ ዘገርም እዩ። እቶም ሰባት ነቲ ኢየሱስ ዝገበረሎም ክርእይዎ ኣይከኣሉን። ክሕጎሱ ከመስግኑ ዝነበሮም ፍርሒ ኣትይዎም ንኢየሱስ ክቐርብዎ ከምስግንዎ ኣይከኣሉን።

እግዚአብሔር ንሕና ክንርድኦ ዘይንኸእል ብዙሕ ጽቡቅ ነገራት ኣብ ሕይወትና ይገብረልና እዩ። ንአምላክ ዲና እነመስግን ወይስ ነዚ ዝተዋህበና ህያብ ክወስደልና ንልምኖ። አምላክ ኩሉ ጊዜ ህያባቱ ክህበና ክንቅበሎ ኣፍደገ ድሕነቱ ምስ ከፈተልና እዩ። ኣብዚ እውን ክንርድኦ ዘሎና ኩሉ አምላክ ዝገብረልና ክንርዳእ ዓቕሚ ይጎድለና እዩ ስለዚ ነቲ ሰናይካ ርእየ ክኸእል ሓግዘኒ ኢልና ንልምኖ።

ከምቲ አምላክና ፍጹም ዝኾነ ንሕና እውን ንጉዕዚ ፍጽምና ለቢስና ንኹሉ ሰናይ አምላክ ርኣና ክንክእል እሞ ተመስገን ክንብል ኣብ መንጎና ሓዲርካ ሓግዘና ክንርሕቐካ ኣይተፍቅድ ንበሎ ነዚ የብቅዓና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ